

Atodiad 5 – Sylwadau Cychwynnol y Craffwyr.

Bu i Grwp o bedwar aelod o'r Pwyllgor Craffu Addysg ac Economi gael y cyfle i gyfarfod gyda, Catrin Thomas Uwch Reolwr Dysgu Cymunedol ar ddau achlysur er mwyn deall y sefyllfa. Cafwyd cyflwyniad/ dealltwriaeth o

- hanes a'r datblygiadau y tu ôl i'r angen am newid y ddarpariaeth ym maes gwasanaeth ieuencid,
- eglurder ynghylch y sefyllfa ariannol gyda'r gwasanaeth yn gorfod cwrdd â'r arbediad o £2750,000 h yn sgil penderfyniad blaenorol
- deall yr opsiynau a ystyriwyd gan y Cabinet a'r penderfyniad y tu ôl i ymgynghori ar yr opsiwn a ffafriwyd, sef opsiwn 3
- yn ogystal a chael cyfle i drafod y canlyniadau drafft o'r ymgynghoriad a gynhaliwyd.

Dymuna aelodau'r Grwp ddiolch i'r swyddog am ei hamser a'r gwaith sydd wedi digwydd hyd yma.

Mae'n deg cydnabod fod gwahanol farn gan aelodau'r Grwp, a bod dod i gasgliad ar beth sydd orau i bobl ifanc Gwynedd yn amrywio rhwng yr aelodau. Teg hefyd cydnabod fod y sefyllfa yn un anodd iawn, gyda'r gwasanaeth yn gorfod cwrdd â'r arbediad o £270,000 ac unrhyw ddatrysiad am olygu na fydd y gwasanaeth yn gallu aros yr un fath, er y dymunai rhai o'r aelodau weld hynny yn digwydd. Roedd cydnabyddiaeth y byddai'n debygol fod rhai o bobl ifanc Gwynedd am elwa ac eraill am golli y gwasanaeth yn y modd y maent yn ei dderbyn ar hyn o bryd.

Dylid hefyd nodi nad oedd y grwp yn unfarn o ran y ffordd ymlaen i'r gwasanaeth, gydag ystyriaethau lleol yn lliwio rhywfaint ar farn pob aelod. Mae'n wir hefyd dweud nad oes ateb syml i'r sefyllfa hon, gyda'r adborth cychwynnol o'r ymgynghoriad yn dangos fod rhai yn bositif am y newid a rhai yn ymateb yn negyddol i'r cynnig yn Opsiwn 3.

Fodd bynnag, nodir isod sylwadau agoriadol gan y Grwp Craffu a fu'n rhan o'r gwaith hyd yma, er ystyriaeth gan y Pwyllgor Craffu Addysg ac Economi.

- Roedd cydnabyddiaeth fod nifer deilwng o ymatebion wedi dod i law, yn arbennig o blith pobl ifanc 11-15 oed sydd i'w edmygu a'i ganmol yn fawr. Roedd y Grwp o'r farn fod y nifer o ymatebion yn adlewyrchu y lefel diddordeb, a phwysigwydd y Gwasanaeth i bobl ifanc y sir.
- Roedd cytundeb gyda'r cyfeiriad a awgrymir o ran yr hyn y dylai'r Gwasanaeth ieuencid ganolbwyntio arno, sef datblygu sgiliau, datblygiad personol a chefnogaeth lechyd a Lles, ac o ran cynnig pethau gwahanol i bobl ifanc 11-19 oed (rhaglen o weithgareddau hwyliog) a rhai dros 16 oed (cefnogaeth un i un).

- Dymunai aelodau'r Grwp nodi bod cyfraniad yr Urdd a Ffermwyr Ifanc tuag at ddiwylliant a'r iaith Gymraeg yn y sir eisoes wedi ei gydnabod gan y Cabinet. Gan dderbyn fod yr Opsiwn a Ffafir yn awgrymu peidio a rhoi grant o gyllideb y Gwasanaeth Ieuencid i'r mudiadau hyn, roedd y grwp yn dymuno herio sut fydd Cyngor Gwynedd yn cefnogi'r mudiadau hyn, i ddarparu cyfleon cymdeithasol cyfrwng Cymraeg?
- Nodwyd pryder fod y penderfyniad am y toriad yn y gyllideb wedi ei wneud eisoes, heb wybodaeth am yr union gynllun ac effaith y newid ar drigolion Gwynedd.

Roedd aelodau'r grwp o'r farn, pe bai'r Cabinet yn penderfynu symud ymlaen gyda'r Opsiwn a Ffafir y dylid ei addasu er mwyn cyfarch rhywfaint o'r adborth o'r ymgynghoriad ynghyd a phryderon rhai aelodau'r Grwp fod y Gwasanaeth Ieuencid yn symud i ffwrdd oddi wrth ddarparu gofod diogel i bobl ifanc gymdeithasu ynddo, sef y Clybiau traddodiadol. Dylai'r Gwasanaeth Ieuencid ystyried cyflwyno cais i bob Cyngor cymuned a thref i ofyn os ydynt yn dymuno cyfrannu tuag at barhau i gynnal Clwb Ieuencid yn eu dalgylch ac ystyried cadw peth cyllideb ar gyfer cefnogi gwirfoddolwyr i sefydlu Clybiau Ieuencid gwirfoddol.